

Zienswijze Uitvoeringsagenda

Namens Sportkoepel Groningen

Inleiding

Voordat we de Uitvoeringsagenda inhoudelijk bespreken, willen we starten met een opmerking over het Masterplan, de Uitvoeringsagenda en het proces van totstandkoming. Wij zijn heel blij dat de gemeente het initiatief heeft opgepakt om te komen tot een Masterplan. Het is van grote waarde dat we planmatig kijken naar wat er ten aanzien van sportvoorzieningen in de toekomst nodig is. Daarmee geven we onszelf als gemeente de kans om voor te sorteren op nodige investeringen, maar ook het reserveren van de benodigde ruimte. Ook over de manier waarop de gemeente ons betrokken heeft bij het opstellen van de Uitvoeringsagenda zijn we zeer positief. We zijn steeds meegenomen in het proces en hebben onze opmerkingen ook ten aanzien van de conceptversies steeds kunnen meegeven.

Hieronder leest u onze inhoudelijke beoordeling, waarbij we breder kijken dan de concrete Uitvoeringsagenda. We sluiten aan bij onze zienswijze op het Masterplan, die vorig jaar is gepresenteerd en vastgesteld.

De sporter als vertrekpunt

De uitvoeringsagenda raakt aan veel complexe vraagstukken: verduurzaming, ruimtetekort en financiële uitdagingen. Tussen al deze grote opgaven willen wij het perspectief van de sporter centraal stellen. Want achter elk beleidsstuk, elke investering en elk uitstel schuilt een individu: iemand die wil bewegen, zich wil ontwikkelen, zich wil verbinden met anderen, en simpelweg wil sporten. Of dat nu een kind is die wil leren schaatsen, een tiener die wil voetballen met leeftijdsgenoten, of een volwassene die bij een zaalsportvereniging lid wil worden — zij allen ondervinden nu al de directe gevolgen van het huidige tekort aan sportvoorzieningen.

Het belang van ambitie

Zoals in de inleiding aangegeven waarderen we dat de gemeente met het Masterplan en de Uitvoeringsagenda sport expliciet op de kaart zet. Het geeft richting, inzicht en mogelijkheden. Tegelijk constateren we dat er sprake is van een vorm van normvervaging. Waar uit nood de zaalsport nog tot laat in de avond in de sporthal staat te trainen en de zwemmers al rond 6 uur in het bad liggen, moeten we dit niet als de normale situatie gaan zien en voorkomen dat deze ontwikkeling de norm wordt ook bij de veldsport. De Sportkoepel begrijpt dat de gemeente op diverse vlakken te maken heeft met een achterstand. Het sportareaal is sterk verouderd en ruimte voor de sport is lang vooral een financiële discussie geweest. Maar als Sportkoepel vinden wij dat moet worden uitgegaan van de behoefte van de sporter. Daarom roepen wij op tot meer

ambitie. De huidige inzet helpt misschien om achterstanden in te lopen, maar is onvoldoende om te anticiperen op groei én op het realiseren van een stad waar sport toegankelijk en vanzelfsprekend is. Elke sporter die vandaag wordt afgewezen vanwege ruimtegebrek, is een gemiste kans voor gezondheid, ontmoeting en ontwikkeling.

Timing is alles – sporters wachten nu

Het tijdsverschil tussen vraag en beschikbaarheid van ruimte is voor sporters niet theoretisch, maar nu noodzaak. Groningen is de minst sportieve provincie van Nederland en daar moeten we wat aan doen! Maar in onze gemeente staan sporters op wachtlijsten, trainen op ongunstige tijden, of wijken zelfs uit naar buurgemeenten. Dit bevordert niet de motivatie, maar ontmoedigt deelname en zorgt voor uitval, vooral bij jeugdige sporters. Nieuwe zalen in 2032 lossen niets op voor de sporter die nu 12 is en net wil beginnen. De oproep is helder: investeer sneller, plan ruimer, en maak het mogelijk dat mensen nú en in de toekomst kunnen sporten.

Onderscheid in sporten

Veldsport: leren van Corpus den Hoorn

Wat op Corpus den Hoorn gebeurt — verenigingen die door groei en ambities tegen ruimtegebrek aanlopen — is geen incident, maar een voorbeeld van wat elders dreigt te gebeuren. Sporters trainen met meer dan 60 anderen op een veld, er is geen ruimte voor inhaalwedstrijden, geen plek om warm te lopen (met als gevolg blessures) en ook geen ruimte voor de niet leden die met vriendjes een balletje willen trappen in de avonduren op het open sportpark. Door te streven naar optimalisering van het gebruik bij de veldsport, is dit het toekomstbeeld. Zeker bij nieuwe stadswijken moet sportieve ruimte vanaf het begin worden meegenomen. Nieuwe bewoners willen meedoen, niet wachten op een inhaalslag. Bij Meerstad is dat niet gelukt en we moeten voorkomen dat dit bij nieuwe wijken ook gebeurt.

Zaalsport: al jaren krapte¹

Zaalsportverenigingen lopen al jaren tegen hetzelfde probleem aan: te weinig zaalruimte. Voor nieuwe verenigingen en teams is al tijden nauwelijks tot geen plek. De verenigingen krijgen de planning nu al niet rond. De écht fanatieke sporter begint voor dag en dauw of traint zelfs tot bijna middernacht. Voor de minder gemotiveerde sporter, die we juist in beweging willen krijgen, is dat helemaal niet wenselijk. Zaalsport vraagt daarnaast om extra ruimte in de winter. Diverse buitensporten verplaatsten zich in de winterperiode naar binnen. Dit veroorzaakt een piekbelasting in een relatief korte periode. Dit vraagt om een andere kijk naar de zaalsport en de benodigde ruimte.

¹ [Noodkreet handballers V&S over te weinig zaalruimte in Groningen. ‘Met zestig mensen op een veld kun je niet goed trainen’ - Dagblad van het Noorden](#)

Creatieve oplossingen zoals het combineren van gymzalen en tijdelijke blaashallen zijn waardevol, maar vragen ook nu om actie, niet pas vanaf 2029. Daarnaast zien we een risico in het volledig inzetten op samenwerken met scholen. De insteek is zeker mooi, maar de plannen liggen er nog niet. Het is daarmee geen garantie dat deze koppelkansen realiteit worden. Houd daarom rekening met een ander scenario en maak een plan B.

Topsport en breedtesport

Als Donar en Lycurgus verhuizen naar Karding, is dat goed nieuws voor hen. Maar wat betekent dit voor de breedtesport? Als hun komst niet gepaard gaat met extra capaciteit, betekent dit voor andere sporters opnieuw dat de deur dicht blijft. We pleiten daarom voor een brede benadering: topsport moet ruimte krijgen, maar niet ten koste van breedtesport.

Zwemmen en schaatsen

Ook de zwem- en schaatssport kampen al een tijd met ruimtegebrek. De zwembaden zijn flink verouderd en worden aangepakt, maar zodra deze worden aangepakt betekent dit nóg minder capaciteit. De plannen rond Karding zijn hoopvol, maar laten lang op zich wachten. Sporters willen en kunnen niet wachten, ze willen nú baantjes trekken of schaatsen. Zeker voor onze oudere inwoners is het noodzakelijk dat er voldoende zwemgelegenheid is, omdat het voor velen de enige mogelijkheid tot sporten is. Deze investering laat dus niet op zich wachten.

Openbare ruimte en Urban Sports

Het is positief dat er aandacht is voor Urban Sports en sport in de openbare ruimte. Voor veel jongeren is dit hun eerste contact met sport. Het zichtbaar maken van sport in de gemeente stimuleert deelname en verlaagt de drempel. Maar nieuwe vormen van sport vragen om extra budget, niet om herverdeling binnen een krap budget. Anders betaalt de ene sporter voor de ruimte van de ander.

Luxe of noodzaak? Wat is de norm?

Sport is geen luxe, maar een basisvoorziening. Om te kunnen sporten is er goed onderhoud nodig en zeker in de huidige staat van de sportgelegenheden is het noodzaak. Structurele middelen en duidelijke normen zijn essentieel. Daar wordt inmiddels aan gewerkt, maar we moeten voorkomen dat het blijft bij het inlopen van de huidige achterstand. Dat geldt ook voor verduurzaming. Denk als gemeente daarbij niet alleen aan het eigen vastgoed, maar ook dat in eigendom is van de verenigingen. Dit helpt niet alleen het milieu, maar verlaagt ook energielasten. Financiën die ten goede kunnen komen aan de ruimte voor de sport en het laag houden van de contributies.

Wat is ambitie?

De gemeente heeft de ambitie de tekorten niet te laten oplopen en ook de leeftijd van de panden moet niet verder oplopen. Dat is een stap voorwaarts ten opzichte van hoe het was. Wij zijn echter van mening dat we pas echt ambitieus zijn als we de sportinfrastructuur hebben staan die aansluit bij de doelen die we onszelf hebben gesteld. Het opbouwen van Sportief Kapitaal lukt alleen als we de sportfaciliteiten hebben om iedereen die wil sporten ook te kunnen bedienen. Concreet betekent dat naast het oplossen van de huidige knelpunten ook ruimte creëren om te kunnen groeien. De ledenstops bij de zaalsport laten zien dat die groei echt mogelijk is als er voldoende faciliteiten zijn.

Samenvattend

Investeren in voldoende sportieve ruimte is de absolute randvoorwaarde om de maatschappelijke doelen te bereiken waaraan sport terecht wordt gekoppeld. Zoals Jochem Mireau in zijn presentatie aan de gemeenteraad aangaf, is investeren in sport niet alleen in het belang van de sporter zelf, maar ook in economische zin een no-brainer. Elke geïnvesteerde euro levert maar liefst 2,76² euro op. Gezonde burgers, lagere zorgkosten, minder ziekteuitval, sociale cohesie, integratie, minder vandalisme, vrijwilligerswerk... de voordelen zijn eindeloos. Laten we in Groningen een voorschot nemen op een gezonde toekomst en redeneren vanuit de door de gemeente zelf gestelde doelen. Wij vragen college en raad dan ook het Masterplan nogmaals tegen het licht te houden en een plus-scenario uit te werken in lijn met het visieplan Sportief Kapitaal. De uitvoeringsagenda die nu voor ligt, kan dan in lijn daarmee worden aangepast.

Onze aanbevelingen:

1. **Houd rekening met de huidige krapte:** Sporters staan nu op wachtlijsten. Versnelling is noodzakelijk.
2. **Houd oog voor het perspectief van de sporter:** Beredeneer vanuit het perspectief van de sporter. 100% bezetting is niet realistisch en al helemaal niet wenselijk.
3. **Investeer in sport zoals in gezondheid:** Sport is geen luxe, maar basisvoorziening.
4. **Kijk verder dan gemeentelijk eigendom:** Ook verenigingen in overgedragen panden verdienen steun bij verduurzaming.

² [SROI van sport en bewegen: maatschappelijke opbrengsten 2,76 keer zo hoog als de kosten – Allesoversport.nl](https://www.allesoversport.nl)

5. **Verwar het inhalen van achterstanden niet met ambitie:** Het is noodzakelijk dat er geïnvesteerd wordt in de sport. Maar dat betekent dat als we voldoen aan de minimaal noodzakelijke norm, we nog verre van het ideaal zijn.

Namens Sportkoepel Groningen

19-5-2025